

4.000 pund sprængbombe lastes i en Mosquito FB IV på engelsk flybase ca. 1944. Se i teksten neden for.
Foto: Internet.

307 fly ses på dette kort. Klik ind på kortet på de enkelte punkter og se detailkort med flynumre i det pågældende lokalområde.

GLIMT AF ALLIEREDE FLYVERE

Af Anders Straarup.

På turen med Dansk Flyvehistorisk Forening ledet af Carsten Jørgensen så vi i 2009 en 4000 pounds bombe i et Mosquito-fly. Dog var ingen af de 14 Mosquitos nævnt i Airmen.DK www.airmen.dk lastet med så kraftige bomber. På de længste togter var bomberne nødt til at være lettere, så det blev muligt at have mere brændstof. Ved angrebet på Shellhuset havde hver Mosquito 2 x 500 kg bomber.

Meget overraskende førte mange kilder til, at AirmenDK efter 10 år har en database med 463 allierede fly og 3088 flyvere, hvor langt de fleste blev skudt ned over Danmark eller danske farvande. Der er fra forsiden **Fly – klikbart kort** og et tilsvarende med **Kirkegårde**, så det er muligt systematisk at gennemgå en bestemt del af landet og finde frem til de gravsten og monumenter, der er fotos af i Airmen.DK om allierede flyvere 1939-45. Der er en **Søgeformular** til databasen og mange **tabeller med klikbare lister**. I tabellerne bruges 3 bogstaver til hver flytype, her Lancaster, Mustang, B-17 og Halifax. Besøgstal på nettet og ved foredrag vidner om god interesse. Jeg er meget glad for henvendelser til korrektion og udbygning af indholdet – se

Websiden Airmen.DK, www.airmen.dk fylder 10 år. Fra begyndelsen støttede vi Anders Straarup i hans projekt med at registrere nedstyrtninger over dansk område under anden verdenskrig. Straarup har i de ti år lagt et meget stort arbejde i hjemmesiden, der har resulteret i en detaljeringsgrad, som vi slet ikke havde forestillet os omfanget af fra begyndelsen. Det er blevet et meget vigtigt bidrag til dokumentationen af emnet og et vægtigt bidrag til den danske flyvehistorie.
Carsten Jørgensen

kontaktdetaljer i om Airmen.DK. Her ses det også, at Nationalmuseet viderefører min side, når jeg engang er væk.

Flykortet viser en koncentration af flystyrt i Danmarks sydlige halvdel. Fly til og fra bombning af Tyskland og minelægning blev angrebet efter tyskernes bedste evne. Ved Grønhøj mellem Viborg og Karup blev p114 LAN R5679

skudt ned 25 SEP 1942. Alle 7 flyvere omkom og blev begravet i Frederikshavn. Nøjagtigt 70 år og 8 måneder senere fik vi afsløret en Mindesten for dem. 27 faner, 250 mennesker og kranser fra civile og militære samt støtte fra mange viste en respekt for flyvernes indsats.

30 AUG 1944 fløj 586 Lancaster-fly

Foto fra K.B. Andersen. Fra Løgstor Sygehus i befrielsesdagene 1945 (Se side 19, spalte 2).

over Nordjylland og det neutrale Sverige til Stettin og Königsberg (Szczecin og Kaliningrad). Tyske jagere fulgte med over Sverige i kamp mod bombeflyene, og svenskerne værnede deres neutralitet ved at skyde 3 bombefly ned. 38 Lancastere gik tabt, heraf 12 over dansk område – derfor med i AirmenDK. De ses på kort og i liste. Af 85 flyvere fra de 12 fly omkom 73, 9 blev krigsfanger og 3 flygtede til Sverige.

Det var lige efter en ny tysk ordre om at "terrorflyvere" skulle begraves på stedet, hvor de var styrtet ned. Ved Dejbjerg i Vestjylland opsøgte præsten den stedlige kommandant og gjorde uden held opmærksom på det upassende i det. Derpå tog han hjem og fik fat i gode folk, så flyverne fra p371 LAN LM479 blev begravet på Dejbjerg Kirkegård. Tyskerne nøjedes med at indespærre præsten og et par andre nogle dage i Stauning, hvor Danmarks Flymuseum nu findes! Ved Estruplund øst for Randers gik der 3 uger, inden tyskerne tillod danskere at indsamle rester af besætningen på p365 LAN PB143. Tyskerne måtte vælge, hvor

upopulære de ville være.

Et beskadiget Mustang eskorte-fly fra Shellhusangrebet, p416 MUS KH446, måtte nødlande i Vestjylland, og dermed blev det 1 af 19 fly styrtet ned omkring Ringkøbing Fjord, som omtales i udstillingen "Flyvere i natten" på Ringkøbing Museum. Mit bidrag var præcise nedstyrtningspositioner, og på en computer til glæde for gæsterne ved den rekonstruerede del af en Lancaster ses siden RKSK, der også ses fra min forside, som indgang til de 19 fly. Var de allieredes bombardementer af tyske byer krigsforbrydelser? Se mere i AirmenDK.

En ven i Viborg gav mig et foto fra Løgstør af en ung mand i en sygeseng med flag og blomster, en læge og en sygeplejerske i baggrunden. Mit gæt var ud fra mit flykort, at det var Bell fra p432 MUS KH860, der måtte nødlande syd for Løgstør den 4. maj 1945, få timer inden kapitulationen. Lokalarkivet i Løgstør gav mig navne på overlægen og sygeplejersken!

På samme side nævnes en del andre læger og sygeplejersker, der gjorde

en særlig indsats for allierede flyvere. Overlæge Aage Astrup, 102 år i 2015, fortalte som tilhører ved et foredrag levende om, hvordan en kollega og han havde forlænget behandlingen af Green fra p282 B17G 42-32070, der nødlandede ved Nakskov i 1944. Han skulle være krigsfange efter endt behandling. Fra samme fly nåede to amerikanere til København, hvor Halfdan Rasmussen var den overraskede vært for dem nogle dage, inden de blev sendt videre til Sverige.

15 FEB 1945 blev p396 HAL MZ924 med pilot Braund skudt ned ved Femø, og alle 7 flyvere drev efterhånden ind på kyster ved Smålands-havet. På basen i England huskede en af tre veteraner ved 77 Squadron Association Reunion 16 SEP 2017 stadig piloten og hans tvillingbror. Var man 20 år i 1945, er man 92 år nu! Vi kan være glade for flyvernes indsats! ➔

Foto: Anders Straarup. Familien Braund mindes på Skælskør Kirkegård. Der er en headstone for piloten fra p396 HAL MZ924, og den store sten rejst af danske er for ham og for hans bror uden kendt grav. Stenen ved dens fod er for foreldrene!

Gå selv ind på hjemmesiden Airmen.DK, www.airmen.dk og fordyb dig i de spændende beretninger. Kontaktoplysninger til Anders Straarup: straarup@linksbuketten.dk eller tlf. 29 25 32 85